

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Katedra správního práva

Posudek oponenta diplomové práce

Název práce: **Formy a projevy nezávislosti ve státní správě**

Autor: **Pavel Vevera**

Autor posudku: **JUDr. Milan Podhrázký, Ph.D.**

1. Zadání a cíl práce:

Otázky související se zakotvením tzv. nezávislých správních orgánů v našem právním prostředí, resp. problematika forem (projevů) nezávislosti ve státní správě nepochybně představují důležitou součást zájmu současné právní vědy i praxe, a to nejen v oboru správního či ústavního práva. Nebylo tomu tak ovšem vždy a je třeba připustit, že teprve v nedávné době se související otázky těší též intenzivnějším zájmu odborné literatury. Tím spíše je však nutno volbu tématu ze strany autora posuzované práce ocenit a je třeba též akceptovat i poněkud obecnější formulaci tématu. Jsem přesvědčen, že autor nepochybně mohl (a jistě toho byl schopen) cíle dané práce v jejím úvodu popsat přehledněji a srozumitelněji (formulovat cíle práce směrem k otázce „... je spojení nezávislý správní úřad užitečné?“ mi nepřijde právě šťastné a přesvědčivé, viz str. 2). Přesto je nicméně třeba konstatovat, že volba tématu i autorem nastíněné cíle práce požadavky kladené na diplomovou práci splňují.

2. Obsahové zpracování práce (včetně struktury, proporcionality a práce s právní úpravou, odbornou literaturou a judikaturou):

Posuzovaná diplomová práce (která má z hlediska svého rozsahu 55 stran samotného textu) se vedle svého úvodu, závěru, cizojazyčného resumé a seznamu použitých zdrojů člení na 4 samostatné hlavní části. Autor se nejprve věnuje „*Organizaci veřejné správy*“ (část 1., str. 1-7) a popisu „*Nezávislosti*“ se zaměřením na její „*druhy a znaky*“ (část 2., str. 8-21). Stěžejní část práce je poté zaměřena na samotnou „*Nezávislost ve státní správě*“ (část 3., str. 22-45), přičemž samostatnou pozornost práce věnuje též „*Zamyšlení de lege ferenda*“ (část 4., str. 46-53). Takto vymezené hlavní části práce jsou pak pro větší přehlednost dále strukturovány.

Základní struktura práce je logická. Pokud jde o další (podrobnější) členění, ani zde netřeba vyslovit zásadnější výhrady, byť ne vždy je zřejmé, zda bylo třeba určitou část textu členit do samostatné podkapitoly (je např. otázkou, zda skutečně část 1. musela být s ohledem na svůj rozsah i zaměření dále strukturována). Pokud jde o proporcionalitu jednotlivých částí, zde lze v návaznosti na výše uvedené pochybnosti týkající se vymezení cílů práce poukázat na určitou patrnou nejistotu samotného autora k jakým cílům přesně má práce směřovat. V tomto směru se ne vždy čtenáři daří vysledovat určitou (jasnou) sjednocující linii práce jako celku. Být lze mít pro výše uvedené nedokonalosti pochopení s ohledem na zvolené téma a jeho nesnadné uchopení, v případě některých částí není úplně zřejmé, proč vlastně jsou součástí práce a co jimi autor přesně sledoval. To lze podle mého názoru ilustrovat

kupříkladu na zařazení části „*Krátce k historii*“ (viz str. 22 a násl.), která za využití možná až nadměrného počtu odkazů čtenáři popisuje (nicméně jen dosti stručně až povrchně) vývoj „nezávislých regulátorů“ v USA, aniž by bylo zřejmé, proč autor k historickému exkurzu v této podobě zvolil právě Spojené státy a co jím vlastně zamýšlel. Osobně bych považoval za vhodnější, pokud by autor na místo této části zaměřil v práci svoji pozornost spíše na některé otázky, které s tématem souvisí úžeji a především jsou z právního hlediska významnější a zajímavější (např. nezávislé správní tribunály, viz níže). Byť je třeba respektovat, že je to autor, kdo určuje obsahové směřování práce, bylo by pro její srozumitelnosti lepší, pokud by zařazení i některých dalších částí práce autor čtenářům lépe vysvětlil.

Z hlediska práce s prameny autor prokázal schopnost pracovat s odbornými texty, právními předpisy i soudní judikaturou. Strukturu pramenů lze považovat pro danou práci za dostatečnou (odborné monografie, komentáře, odborné časopisy, judikatura i internetové zdroje). Pro další práci s odbornými prameny lze nicméně autorovi doporučit ještě přesnější postup, který by měl být odborným právníkům textům vlastní (viz např. pozn. pod čarou č. 125 na str. 31, v níž autor odkazuje v souvislosti s postavením Mandátového a imunitního výboru Senátu jakožto nezávislého správního orgánu bez dalšího na rozsudek Nejvyššího správního soudu, který se však týkal postavení prezidenta republiky; obdobně lze zmínit odkaz v pozn. pod čarou č. 33 k pojmu nestrannost na § 14 správního řádu, který však tento pojem přímo neobsahuje).

3. Formální úroveň práce (včetně práce s citacemi a poznámkovým aparátem):

Přihlédneme-li k formálním náležitostem, je posuzovaná práce zpracována v zásadě řádně a v souladu se stanovenými požadavky. Text neobsahuje zcela zásadní stylistické chyby, byť i v tomto smyslu lze určité výhrady vznést (např. není jasné, proč je celý jeden odstavec textu umístěn v závorce, viz str. 15-16). Práce není prosta ani překlepů (viz např. str. 12 „*Poslanecká sněmovna smí navrhnout ... odvolání člen rady*“ či str. 46 „*článek 80a se zněmím*“). Poznámkový aparát autor povětšinou využívá způsobem odpovídajícím úrovni dané odborné práce.

4. Celkové hodnocení práce a její doporučení k obhajobě: (včetně naplnění zadání a cíle práce):

Posuzovaná diplomová práce je zpracována tak, že i přes výše uvedené výtky odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce, přičemž cíle práce a zadání tématu považují za naplněné. Autorovi nelze upřít originalitu při způsobu zpracování daného tématu a jistě je třeba kladně hodnotit i to, že se zjevně snažil o vytvoření práce čtivé. Přesto se přiznám, že jsem poněkud rozpačitý z toho, pokud odborný právník text hovoří o „*záhadném postavení orgánů*“ (str. 1), řadí výkonnou moc do „*skatulky*“ (str. 2), označuje určité odborné rozlišení za „*pěkné*“ (pozn. pod čarou č. 9), hovoří o tom, „*kdo má nad zaměstnanci poslední slovo*“ apod. Už vůbec pak nelze brát seznam popisovaných znaků „*s nadhledem*“ (str. 21). Podobná slovní spojení mají své místo možná v textech populárně naučných či publicistických, nikoliv však v odborných (právních). Uvedené nedostatky pak zbytečně devalvuji ty části práce, které jsou v určitých ohledech obsahově přínosné a zajímavé (zejm. část 3. diplomové práce). Pozitivně je třeba hodnotit i to, že autor nesetřval pouze na popisu právní úpravy a závěrů odborné literatury či dalších zdrojů, ale u některých otázek vyjádřil i svůj osobní pohled na ně či budoucí podobu právní úpravy. Smyslem diplomové práce by nemělo být pouze prokázat schopnost popsat a systematicky seřadit právní úpravu (judikaturu) k určité problematice, ale psaní diplomové práce by studenty mělo vést i k prokázání schopnosti odpovídajícím způsobem právně argumentovat.

5. Doporučení práce k obhajobě (zda se práce doporučuje či nedoporučuje k obhajobě):

Předloženou diplomovou práci lze přes výše uvedené výhrady dle mého názoru k obhajobě doporučit, přičemž je možné její hodnocení známkou velmi dobře (především s přihlédnutím k originalitě tématu i způsobu jeho zpracování). Samozřejmě ovšem platí, že v rámci samotného výsledného hodnocení bude nezbytné zohlednit i podobu ústní obhajoby práce ze strany autora.

6. Otázky a připomínky doporučené k rozpravě při obhajobě:

V rámci ústní obhajoby diplomové práce by se autor měl vypořádat s výtkami obsaženými v tomto posudku a samozřejmě by měl být schopen zodpovědět otázky vzešlé z diskuse před zkušební komisí. Z obhajoby by také mělo být zřejmé, že závěry učiněné v práci v písemné podobě je autor schopen přehledně a srozumitelně formulovat též ústně.

Jako případné téma k diskusi u ústní obhajoby dále navrhuji, aby se autor věnoval problematice tzv. nezávislých správních tribunálů (o jejichž zřízení se v našem právním prostředí konkrétně a opakovaně uvažovalo např. ve věcech azylových), a to z hledisek, které autorovi samotnému přijdou zajímavé (např. jejich možné pravomoci, podoba „nezávislosti“ takových tribunálů, ústavní rozměr, soulad s mezinárodně právními závazky ČR, komparace, možnost tribunálů nahradit přezkumnou činností správních soudů, praktické výhody či problémy apod.).

V Plzni dne 12. 5. 2022

Milan Podhrázký